

18.5.2020

Liikenne- ja viestintävaliokunta
Eduskunta

Lausunto hallituksen esitys eduskunnalle tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivin ja ajokorttidirektiivin muutosten täytäntöönpanoa koskeviksi laeiksi HE 50/2020 vp

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnassa on käsiteltävänä HE 50/2020 vp hallituksen esitys eduskunnalle tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivin ja ajokorttidirektiivin muutosten täytäntöönpanoa koskeviksi laeiksi. Liikenneturvallisuuden erityisasiantuntijat LIIKO ry on saanut asiantuntijalausuntopyynnön ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

I. Yleistä

Esityksessä ehdotettavilla laeilla liikenteen palveluista annetun lain ja ajokorttilain muuttamisesta pantaisiin täytäntöön maanteiden tavara- ja henkilöliikenteeseen tarkoitettujen tiettyjen ajoneuvojen kuljettajien perustason ammattipätevyydestä ja jatkokoulutuksesta annetun direktiivin 2003/59/EY ja ajokorteista annetun direktiivin 2006/126/EY muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/645. LIIKO ry pitää esitystä pääosin kannatettavana.

Lisäksi ajokorttilakiin tehtäisiin täsmennys siitä, että unenaikaiset epileptiset kohtaukset olisivat ryhmän 1 ajokortin terveysvaatimusten täyttymisen esteenä on kannatettava.

Ajokorttilakiin ja liikenteen palveluista annettuun lakiin tehtäisiin lisäksi eräitä teknisluonteisia muutoksia. LIIKO ry esittää, että Liikenne- ja viestintävaliokunta tarkastelee HE ulkopuolelle jäävistä seikoista koskien 42 §:ää ja erityisesti ajokorttikoulutuksessa vallitsevaa harmaata taloutta, joka on räjähdysmäisesti kasvanut. Harmaa talous on karsittava kytkemällä opetuslupa sukulaissuhteeseen.

Nykyinen lainsäädäntö ei edesauta työllisyyttä. Hallituksen talous- ja työllisyyspolitiikan tavoitteena on, että normaalin kansainvälisen ja siitä heijastuvan kotimaisen talouskehityksen oloissa työllisyysaste saavuttaa 75 prosentin tason 15–64-vuotiaiden ikäryhmässä vuonna 2023.

II. 3.3 Verkko-opetus

Koulutettavalla tulee aina olla mahdollisuus reaaliaikaisesti esittää kysymyksiä ja käydä keskustelua kouluttajan kanssa chatilla eli reaaliaikaisella verkkokeskustelulla, ääni- tai videoyhteydellä.

Nyt tämä toteutetaan pelkällä chatilla ja se on johtanut siihen että kun koulutuksessa ei ole käytännössä valvontaa eikä tarvitse olla video- eikä ääniyhteyttä. Osa kuljettajista hoitaa koulutuksen työpäivän aikana työtehtävien ohessa, eli ajavat autoa koulutuksen aikana. Verkkokoulutuksessa olisi hyvä olla samat vaatimukset kuin virtuaalikoulutuksissa, eli pitää olla koko ajan kuva ja puheyhteys.

Nykyinen toteutustapa, jolla nyt pystyy käymään verkkokoulutuksen ajo- tai työpäivän aikana ei lisää liikenne- eikä työturvallisuutta.

III. Ammattipätevyden hankkiminen

Liikennepalvelulain muutoksessa hyväksytty ammattipätevyden koemalli on saatava pikaisesti käyttöön. Lakimuutos on ollut voimassa vuoden 2020 alusta.

LIIKO ry esittää hyväksymisasiakirjan myöntämismahdollisuuden palauttamista takaisin kaikille kouluttajille. Kun ammattipätevyyskoulutuksia aloitettiin, kaikilla koulutuskeskuksilla, joilla oli pitkäkestoisia koulutuksia, oli mahdollista myöntää hyväksymisasiakirja. Nyt mahdollisuus on rajautunut vain opetus- ja kulttuuriministeriön luvan perusteella toimiville koulutuskeskuksille.

IV. Laki ajokorttilain muuttamisesta 42 § opetusluvan myöntämisen edellytykset ryhmän 1 ajokorttiin

Hakijaa ei ole pidettävä henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan opetustehtävään sopivana, jos hän on: 3) rikosrekisteriin tai sakkorekisteriin sisältyvien tietojen perusteella muutoin toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton opetustehtävään. Tämä edellyttää rikosrekisterin tai sakkorekisterin sekä nuhteettomuuden tarkistamista ennen opetusluvan myöntämistä ja opetustehtävän aloittamista.

LIIKENNETURVALLISUUDEN ERITYISASIAANTUNTIJAT RY

Jarmo Jokilampi
puheenjohtaja

Tommi Surakka
hallituksen jäsen